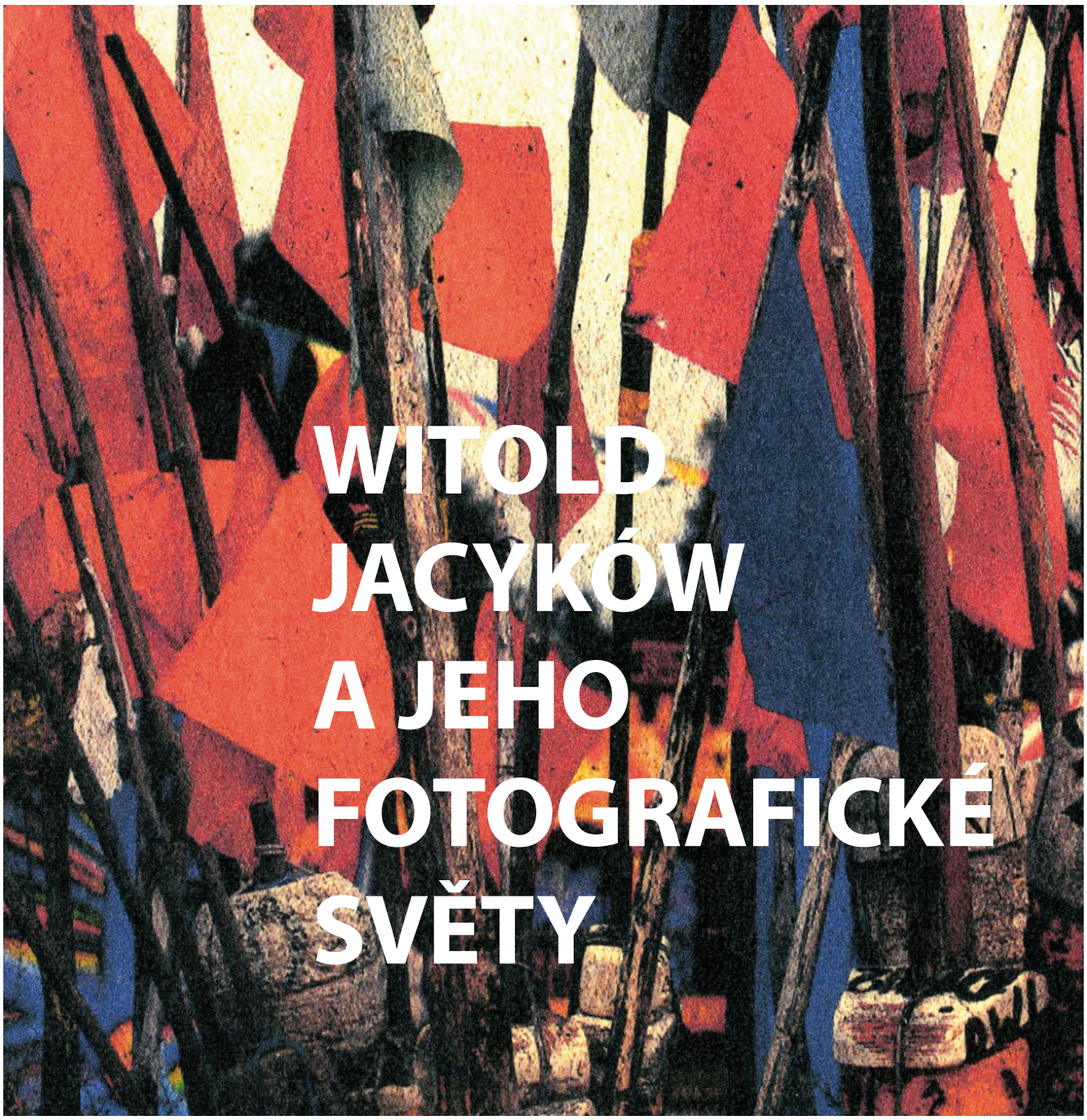

WITOLD JACYKÓW A JEHO FOTOGRAFICKÉ SVĚTY

Bakalářská práce

JACEK HAJDUGA

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko - přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě
Institut tvůrčí fotografie
Opava 2013

WITOLD JACYKÓW
A JEHO FOTOGRAFICKÉ SVĚTY

WITOLD JACYKÓW AND HIS PHOTOGRAPHIC WORLDS

Bakalářská práce
JACEK HAJDUGA

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedouci práce: Prof. Mgr. Jindřich Štreit
Oponent: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko - přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě
Institut tvůrčí fotografie
Opava 2013

ABSTRAKT
Chci psát o fotografických světech Witolda Jacyków a jeho fotografické tvorbé. V práci jsem take plánoval objasnit rozvoj jeho fotografické vášně

klíčová slova:
fotografické práce, fotografické světy, cestovní suvenýry, vášeň

ABSTRACT
I want to write about photographic worlds of Witold Jacyków and his photographic work. At work I also planned to clarify the development of his photographic passion

keywords:
photographic works, photographic worlds, travel souvenirs, passion

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Akademický rok: 2012/2013

Studijní program:
Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Forma: Kombinovaná
Obor: Tvůrčí fotografie

PODKLAD PRO ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE STUDENTA

PŘEDKLÁDÁ	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Jacek Hajduga	ul. Mickiewicza 24/9, 44-280 Rydułtowy, Polsko	f081670

TÉMA ČESKY:
Witold Jacyków a jeho fotografické světy

NÁZEV ANGLICKY:
Witold Jacyków and his photographic worlds

VEDOUCÍ PRÁCE:
Prof. Mgr. Jindřich ŠTREIT

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:
Zobrazit fotografické světy Witolda Jacykowa; jeho fotografickou tvorbu a ukázat vývoj jeho fotografické vášni.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- BORKOWSKI G., MAZUR A., BRANICKA M.(red.): Nowe zjawiska w sztuce polskiej po 2000. Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski. Warszawa 2008.
- GIEŁDOŃ - PASZEK A.(red.): W kręgu sztuki. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. Katowice 2010
- ROSENBLUM N.: Historia fotografii światowej. Wydawnictwo Baturo. Bielsko-Biała 2005.

Podpis studenta:
Datum:

Podpis vedoucího práce:
Datum:

Podpis vedoucího katedry:
Datum:

Poděkování náleží
Děkuji Prof. Mgr. Jindřichovi Štreitovi za pomoc při psaní této práce, a jeho otevřenost a podporu.

Všem pedagogům Institutu tvůrčí fotografie, kamarádkám a kamarádům, které jsem zde našel, za jejich pomoc a inspiraci.

Prohlašuji, že jsem práci vykonal samostatně a použil pouze citované zdroje.

Souhlasím, aby tato práce byla zveřejněna zařazením do Úniverzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě a knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

JACEK HAJDUGA
Podpis studenta:

v Opave, 26.06.2013

OBSAH

ÚVOD 7

WITOLD JACYKÓW - ŽIVOTOPIS 8

1 **PRVNÍ SETKÁNÍ** 9

2 **TECHNOLOGIE.** Zkoumání možnosti fotografování 10

3 **VÝBĚR Z DĚL WITOLDA JACYKOWA** 12
3.1. Přírodní formy - obrazy kamenů, vody a bláta 12
3.2. Cesty, místa a lidé 14
3.3. Polské lodě - subjektivní dokument 16
3.4. Balady vlaků 18

4 **PEDAGOGICKÁ ČINNOST** 20
4.1. Fotografické workshopy 20
4.2. Ateliér fotografie 21

ZÁVĚR 22

ZÁZNAM ROZHOVORU (08.01.2011) 23

UMĚLECKÉ VÝKONY 25

SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ 30

JMENNÝ REJSTŘÍK 31

ÚVOD

Tato práce je zasvěcena Witoldowi Jacykowowi, umělci, malíři, fotografovi, pedagogovi, odbornému lektorovi fotografie na Slezské Univerzitě v Polském Těšíně. Chci v základních obrysech poodhalit jeho osobnost jednak učitelům a studentům Institutu tvůrčí fotografie, jednak všem, kteří se fotografické tvorbě věnují. Profesor Jacyków není dokumentarista, používá fotografii jako subjektivní vizuální komentář k okolní realitě z cílem vytěžit spíše obrazy než dokument. Je lovcem artefaktů, sběratelem, kompletuje vzpomínky na skutečnost. Od doby, kdy pracoval jen s analogovým fotoaparátem a experimentoval s chemickým tónováním černobílé fotografie, pocházejí cykly: „Modré akty", „Cesty, místa a lidé" a „Formy přírodní - obrazy kamenů, vody i bláta". K některým z těch cyklů se vyjádřím v další části mé práce.

Z období, kdy používal analogový fotoaparát, pochází také soubor Polské lodě - subjektivní dokument" je výsledkem mnohaleté práce a cestování po polském pobřeží.

V současné době pracuje s digitální technikou, ale čas od času se vrací k fotografii tradiční a k práci v temné komoře, s použitím chemie. Dílo Witolda Jacykowa zahrnuje několik oblastí: přírodní formy zobrazuje jako umělecké rarity, každodenní jevy modelované v přítomnosti, chování a vzhled člověka, přibližuje i konkrétní stroje a dopravní prostředky, které dávají člověku pocit svobody. Kromě tvůrčí činnosti, výstav a pedagogického působení podporuje fotografii díky své účasti v porotách fotografických soutěží a sympozií a konferencí věnovaných fotografii. Pojďte se seznámit s fascinujícím mužem.

WITOLD JACYKÓW - ŽIVOTOPIS

Narodil se v roce 1954 v Opolí. V letech 1976-1979 studoval na Pedagogické fakultě v Těšíně na pobočce Slezské Univerzity, obor kresba, malba v ateliérech prof. Jerzego Wronského. V roce 1979 absolvoval obor malířství u profesora Norberta Witka. V témže roce získal kvalifikaci prvního stupně (doktorát) v oboru fotografie, Oddělení kinematografie a televize, dále také v Národní vyšší škole filmové, televizní a divadelní v Lodži. V roce 2000 mu byl udělen druhý stupeň kvalifikace (habilitace) filmového umění v disciplíně umělecké fotografie na téže univerzitě. V roce 2008 obdržel titul profesora filmových děl. Věnuje se fotografii a malířství. Kromě tvůrčí práce působí od roku 1981 jako pedagog.
Je vedoucí Laboratoře na Katedře Interdisciplinární Fotografie Umělecké Tvorby v Institutu Umění na Umělecké oddělení Slezské Univerzity v Těšíně.
Je členem Svazu Polských Uměleckých Fotografů a fotografické společnosti města Opole.

W. Jacyków během konzultací. Cieszyn 2013

1 PRVNÍ SETKÁNÍ

Osud způsobil, že jsem v roce 2003 začal studovat na Institutu umění Slezské univerzity Katovic v polském Těšíně. Naskytla se mi možnost studovat obor plastika. Již ve druhém ročníku jsem se setkal s fotografií jako předmětem, do kterého mě uvedl profesor Witold Jacyków, jehož osobnost ve mně okamžitě vyvolala můj obdiv a lásku. S vášní mluvil o fotografii od první minuty setkání s námi, studenty. Dokázal citlivě hodnotit fotografie adeptů tohoto oboru a v každém, i triviálním náhledu, byl schopný nalézt zajímavé prvky. Dokázal mě přinutit, abych později i já přemýšlel, z jakého důvodu byly ty fotografie vytvořeny, co zajímavého se stalo, že někdo v tomto a žádné jiném momentě stiskl tlačítko spouště fotoaparátu.

Dokázal se okamžitě orientovat v tolika různých tématech, stylech, např.: portrét, krajina, akt, dokumenty, i v některých koncepčních úpravách, vše okamžitě komentoval a nabídl možnosti, které mohou studentovi přispět k vytvoření nových zajímavých nápadů, rozvíjení se v tvorbě.

Rok uplynul rychle, s předmětem jsem se rozloučil zkouškou, ale nenasycení fotografií zůstalo. Ještě více mi chybělo setkávání a rozhovory s naším profesorem. Někdy se mi podařilo dostat se do fotografického ateliéru, ale tam vždy čekal dav posluchačů, až na ně přijde řada promluvit s mistrem ... a já měl smůlu. Nyní jako student ITF navštěvuji "svého" profesora, abych s ním hovořil a shromažďoval informace, které mohou lépe charakterizovat jeho umělecký profil pro mé kolegy z české univerzity.

Začnu od prvního kontaktu Witolda Jacykowa s fotografií, který určitě ovlivnil můj vývoj.

▶ *W. Jacyków během konzultací a školení ve fotografii. Cieszyn 2004*

2 TECHNOLOGIE. ZKOUMÁNÍ MOŽNOSTI FOTOGRAFOVÁNÍ.

Jacyków začal své dobrodružství s fotografováním pomocí primitivního (z dnešního pohledu) fotoaparátu polské produkce "Druh". Jak jiný byl svět viděný hledáčkem, zvláštní a fascinující zároveň! „Stejný dvorek, ale přece trochu jiný, jiné ulice a podivné reakce lidí, které jsem sledoval. Mávnutí ruky, úsměv, nesouhlas"- říká Witold o prvních výletech za hledáním obrazů, které měly být uchovány. Všiml si pak, že kamera není jen mechanický nástroj, ale že také stimuluje lidské chování. Jedni při pohledu na fotografa nasazují každodenní masku, aby skryli své skutečné já, jiní zaujímají jakési pózy proto, aby je aparát nezachytil takové, jakými skutečně jsou. Používají různé masky: někteří hledají bezpečí pod kosmetickým „pancířem", jiní se cítí bezpečně ve společenském životě jen na internetu, další (a se k nim také řadím já, J.H.) skrývají svou osobnost za sklem objektivu, který umožňuje udržet si odstup, a zároveň působí dojmem začlenění do společnosti. Pro Witolda Jacykowa je fotoaparát médium, které mu umožňuje mnohem intenzívněji prožívat svět, nejen se účastnit jeho „životaběhu", ale dává mu i možnost vzít si kus světa s sebou.

Těžší byl pro něj boj s technickou stránkou fotografie. Jako student druhého ročníku se naučil základům studia u paní Janiny Ciupek, tzn. práci v temné komoře, což byl záchod upravený pro vyvolávání filmů. Její obrovské charisma způsobilo, že tyto obtížné podmínky překonal a pochopil, že fotografie není pouze technikou pro snímání obrazu. Stala se „zdrojem uměleckého uspokojení", jak sám říká. Do té doby pro něj bylo nejdůležitější malířství (stejně jako pro mě, J.H.). Jacyków své přesvědčení nezměnil, ale zjistil, že se objevil nový spojenec. „Ukázalo se, že fotografické obrazy jsou založeny na stejných principech jako kompozice obrazu. Navíc mohla fotografie zachytit i dokumentární aspekty, což mi v obrazech občas chybělo. A ještě jedna věc. Považuji fotografii za zkrácené vyprávění, proto obdivuji obrazy s příběhem. Na ty své jsem slyšel stížnosti, že jsou příliš literární. Fotografie se tedy literatuře vyrovnala." [1]

Když jsem poprvé v roce 2004 narazil na fotografie Jacykowa, vystavené ve Škole umění v Bielsko Biale, všiml jsem si, že obrazy v sobě spojují osobitou uměleckou dokumentárnost fotografa s neomezenou lehkostí umělce - malíře. Spojily se mi s pracemi anglických piktorialistů, tvořících na přelomu 19.a 20. století. „Piktorialisté tvrdili, že fotografie mají být považovány za umělecká díla, stejně jako obrazy. Proto by měly být posuzovány pro schopnost vyvolat pocity a vzrušení, a ne pro sílu popisu." [2] A tak vlastně na mě fotografie Jacyków zapůsobily. Jelikož jsem autora ještě dobře neznal, myslel jsem si, že chtěl přidat svým dokumentárním fotografiím umělecké hodnoty chemickým tónováním, prací s tonery jim dodat uměleckou hodnotu. Takto upravené fotografie neztratily svůj dokumentární význam - získaly navíc další hodnotu, která provokovala k jinému (hlubšímu) vnímání obrázků.

Černobílá fotografie tónováno chemicky, fot. W. Jacyków

1 Vlastní rozhovor s W. Jacykowem z 20.03.2012r.

2 N. Rosenblum: Historia fotografii światowej, Bielsko-Biała 2005. s.297

Po letech jsem se zeptal Witolda Jacykowa, co ho vedlo k tomu zasahovat do fotografického obrazu, zda chtěl vytvořit originální umělecké dílo stejně jako piktorialisté? Witold potvrdil mé domněnky o touze tvořit fotografie neopakovatelně - jinak, nicméně, důvody pro vytvoření právě takových obrázků byly ještě jiné: "(...) v období intenzivní práce v temné komoře jsem začal více experimentovat s jednou technikou. Přitahovala mě hlavně solarizace. Již několik let mě zajímal právě tento typ fotografie. Napomohla i náhoda, protože jsem nakoupil hodně prošlého fotopapíru. Nesplňoval požadavky na správný tisk, takže se jím mohlo plýtvat na »chemických pokusech«. Jakékoliv tónování a podobné efekty přiblížily fotografie účinkům malby. Počáteční okouzlení technikou vystřídaly úvahy o estetice a hodnotě přepracovaných fotografií. Ty se sice odchylují od »pravdy«, ale autor jim dodává subjektivní odstup od reality. Bylo pro mě důležité, že konečná podoba fotografie je jedinečná a obsahuje kus přímé akce jako olejomalba. Počítačový věk tento rozdíl zrušil. Umělecké hodnoty obecně zůstaly, ale digitální metoda vyžaduje jiný přístup. „Je příznačné, že někteří kolegové, kdysi skeptičtí k mým malířským fotografiím, jež chápali jako anachronismus a zradu ducha pravé, čisté fotografie, dnes rádi využívají možností »Photoshopu«. Sady fotografií v autorských albech zrcadlí hlavní směry mých fotografických cest." [3]

[3] Vlastní rozhovor s W. Jacykowem z 20.03.2012r.

Akce Witolda Jacykowa, jež zahrnují "plýtvání" fotografickými papíry, připomínají tvorbu Josefa Istlera (40.léta dvacátého století) a Miloše Korečka (60.-80. léta dvacátého století) "fokalky", tzn. že autor vytiskne obrázky z negativů, které změkčuje ve vodě, což vedlo k deformaci obrazu na nich a umožnilo vznik nových uměleckých, vesměs surrealistických, kvalit. Těchto několik let hraní si s každou fotografií v chemických procesech, více či méně kontrolovaných, dalo Witoldovi pocit volnosti a zároveň jistotu, že se fotografie (původně nekonečně opakovatelné) může stát, a to díky umělci, originální jednorázovou kreací. Během již uvedeného chemického ošetření, kdy zůstaly fotografie mnoho hodin ponořeny do roztoků, docházelo ke změkčení fotografických emulzí a spontánnímu přenosu obrazu na papír ležící nad ním. Vznikla tak spousta velmi jemných „grafik", jež umělec nikdy na žádné výstavě neprezentoval. Napadlo mě, jestli snímky, které vznikly takto spontánně, mohou být použity jako autorské dílo, a nebo budou navždy na výstavách chybět, protože nevycházejí ze záměrů umělce?

W. Jacyków. Černobílé fotografie chemicky tónovaná, ze série Modré akty

3 VÝBĚR Z DĚL WITOLDA JACYKOWA

3.1 Přírodní formy - obrazy kamenů, vody a bláta

Jak již bylo popsáno výše, Witold Jacyków vytvořil specifickými chemickými postupy několik sad fotografií. Jednou z nich jsou "Přírodní formy - obrazy kamenů, vody a bláta". Umělec fotografuje krajiny tak, aby upozornil na vztah mezi všeobecným tématem, který je prvotní příčinou přitažlivosti objektu, a detaily, které v sobě obsahují hodnoty celku celku. Obrázky přírodních forem jako jsou kameny, vody a rostliny v různých konfiguracích, poskytují geomorfologické vlastnosti důležité například pro geology nebo zeměpisce. Pro Jacykówa jsou tyto prvky "herci prostoru". Jejich zviditelnění, objevení ve fantazii je možné jen prostřednictvím cítění a emocí, ty jsou klíčové. Umělec nevytváří dokument. Filtruje realitu provedením takových změn v obraze, které mu umožní vizuální záznam dostatečně jiný, než je původní obsah.V přírodě hledá dvojznačnosti obsažené ve zdánlivě dobře známých objektech a situacích a dává jim význam bližší spíše poezii než fotografii. Fotografie, které tvoří cyklus "Přírodní formy..." jsou výsledkem hledání na hranicích mezi fotografií a malbou, kterými se Jacyków zabývá. Tvořil je po dlouhou dobu.

Umělec se často vracel do míst, kde kdysi udělal obrázek, aby se přesvědčil, že jejich efekt stále trvá nebo jestli to bylo momentální poblouznění. „ (...) Fotografuji skály, bahno a vodu. Materiály, které, jsou přírodní krajinné prvky, ale jsou také metaforou pro harmonii a soužití. Ve skutečnosti se nejedná o prostý popis samotného objektu, ale o jeho schopnost nést metaforické významy:

- kameny to jsou útočiště, ale na fotografiích odhalují svou jemnost a křehkost
- bahnité bláto, to je druh tabule pro jemné kresby vytvořené listy a hmyzu
- voda modeluje světlo a ve svém pohybu je fascinující a tajemná

Tyto jednoduché asociace bohužel nemohou vyčerpat všechny možnosti fotografování. Jedná se spíše o odkaz a inspiraci k vytvoření vlastních symbolů vycházejících ze zrcadlení při bezprostředním focení"[4] Aplikované úpravy chemického tónování černobílých fotografií navazují na estetiku obrazů, o čemž se Jacyków dozvěděl až později z připomínek a názorů fotografických kruhů. Původní malířské myšlení a snaha o odstup jsou jediným hnacím motorem k získávání zkušeností s chemií a pozitivem. Tyto aktivity zůstávají nadále prvotními, přes obecně používané digitální programy, nástroje s obrovskými možnostmi úprav obrazu, nutící k novému přístupu v tvorbě. Umělec se domnívá, že zpracování fotografického pozitivu chemickou emulzí zanechává na povrchu papíru nezapomenutelné stopy a rozhodně se víc blíží malbě než digitální tisk. Nedokonalost a nejistota pokud jde o konečný výsledek dává smysl boji s materiálem a získaný a odsouhlasený obraz pak pocit uspokojení. Jacyków tvrdí, že vzhledem k tomu, jak všudypřítomná a dostupná je digitální fotografie, klasický negativ získal nový význam, jako autonomní umělecké dílo, nikoli polotovar. To negativ je primární nosič emocí fotografa. Všechno další zpracování obrazu může být jakkoli rozvíjeno, ale on je neměnný. Pokud již existoval, nikdo nezmění jeho stříbrnou strukturu a důvěryhodnost první konotace.

Přírodní formy - obrazy z kamenů, vody a bahna. Jaká myšlenka problikávala fotografovi na cestě za tímto cyklem? Co chtěl autor divákovi předat? „Rád bych upozornil na velkou rozmanitost světa, na jeho krásu, ošklivost a nejasnosti, bohatství pocitů vyplývajících z rozjímání o zachyceném obrazu. Chci být průvodcem diváka k získání pochopení změn malířského charakteru fotografie, aby zjistil, že ne všechno je to, čím se zdá být. Fotografuje současně lidi i přírodu cítím se účastníkem představení, v které jsem jak pozorovatelem, tak účastníkem událostí. Občas prožívám stavy euforické, až vyrážející dech, a někdy naopak cítím frustraci i znechucení. Ale už samotné hledání motivů, reflexí je fascinující."[5]

Zajímavá je Jacykowa teorie, která přirovnává předkládané "světy" ležící pod našima

4 Vlastní rozhovor s W. Jacykowem z 8.12.2012r.

5 Tamtéž

nohama k obrazům Země viděné z kosmu. Lila Levandowská v pozvánce na výstavu píše o autorovi, jenž „nazvětšováním odhaluje mikrosvěty. Při prohlížení této výstavy můžeme mít dojem, že se nedíváme na fotografie, ale malované obrazy. Umělce určitě nezajímá proměnlivost, kterým podléhají kameny, voda nebo bláto, ale také jejich stálost. Fotograf hledá téma jako cestovatel, který listuje mapou. Obrazy připomínají fotografie pořízené ze satelitů v kosmu“.[6] Umělec tvrdí, že se ve vesmíru formy opakují v různých variantách, proto v blátě pod nohama je možno dohledat tvary, které už jednou viděl např. na satelitních fotografiích nebo v zeměpisných atlasech.

A ještě jedno je pro Jacykowa typické: jsou pro něj důležité cesty do blízkých míst, na kterých již mnohokrát byl a patrně není možné tak počítat s objevením něčeho zajímavého. Spousta fotografií, ze kterých vznikl soubor Přírodní formy - obrazy kamenů, vody a bláta, vznikla nedaleko jeho domu u řeky Sola. Tato blízká, často navštěvovaná místa, inspirují podle jeho názoru nejvíce.

[6] http://www.artinfo.pl/?pid=events&sp=relation&id=11034&lng=1

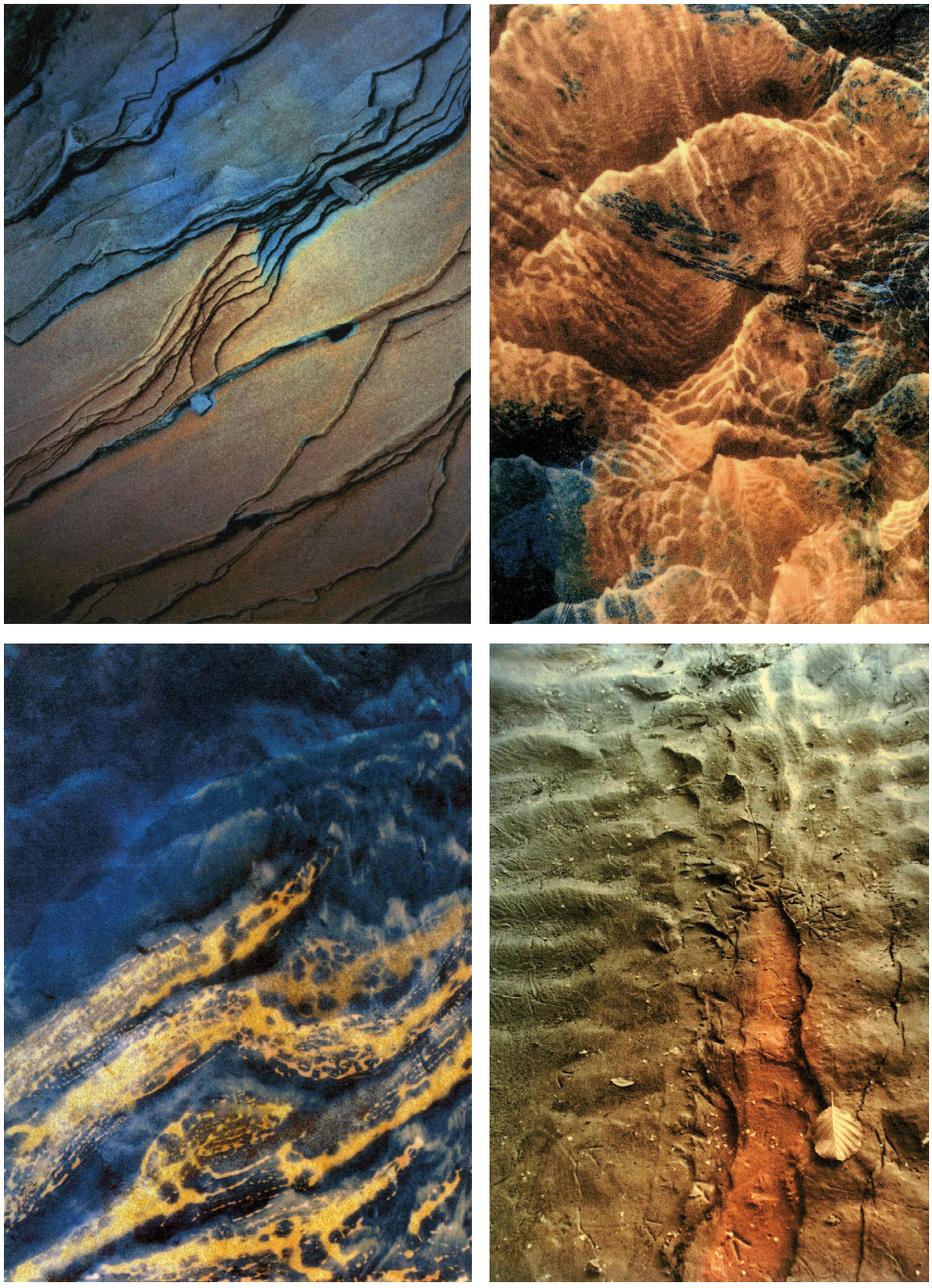

▶ *Černobílé fotografie chemicky tónovaná, ze série Přírodní formy - obrazy kamenů, vody a bláta*

3.2 Cesty, místa a lidé

Cestování Witolda Jacykowa v rozmezí několika let dalo vzniknout cyklu fotografií „Cesty, místa a lidé“. Tyto fotografie jsou obrazovým albem, jsou to „postřehy (záznamy) paměti“. Různá místa, různé krajiny, známí i neznámí lidé. Pod povrchem obyčejnosti odhaluje výjimečné situace. Při focení „vyvolává“ z paměti snímky Jeanloup Sieffa, Cartier - Bressona nebo Brassaia. Jak to viděli oni, jak vypadali?

Jacyków vzpomíná: „V Bruggách, na úpatí středověké katedrály, se usadilo současné veselé městečko. Možná tu kdysi dávno také zažívali masové zábavy pozorováním »překrásných« výkonů, exekucí. Nebo trosky kostela v Saint Emilion, uvnitř kterého někdo pěstuje vinnou révu. Možná na mešní víno? Nádraží v Antverpách prosvítá světlem prosklené klenby, což budí dojem současné galerie umění, kde cestující, čekající na vlak, vypadají jako účastníci nějakého představení. Tvář chlapce s batohem jako oživlá z obrazů Caravaggia. Činžovní dům, který se jako zobák titána, zabodává do vesmíru“.[7] Fotografie tohoto cyklu nevznikly kvůli zdokumentování turistických atrakcí, ale jako zrcadlení obrazů tkvících hluboko ve vědomí nebo v podvědomí. Umělec přiznává, že při fotografování často zažíval pocit, že už „to někdy viděl“. To je možná způsobeno tím, že jsme ponořeni do „muzea představ“;[8] po léta existence v jisté kultuře získáváme zkušenosti, hromadíme v naší paměti obrazy, jež se v patřičném čase střetnou s poznávanou realitou. A my z té skutečnosti lovíme ty a další fragmenty, fotografujeme je, abychom se tím rozhodovali o přijetí kousíčku pravdy o světě.

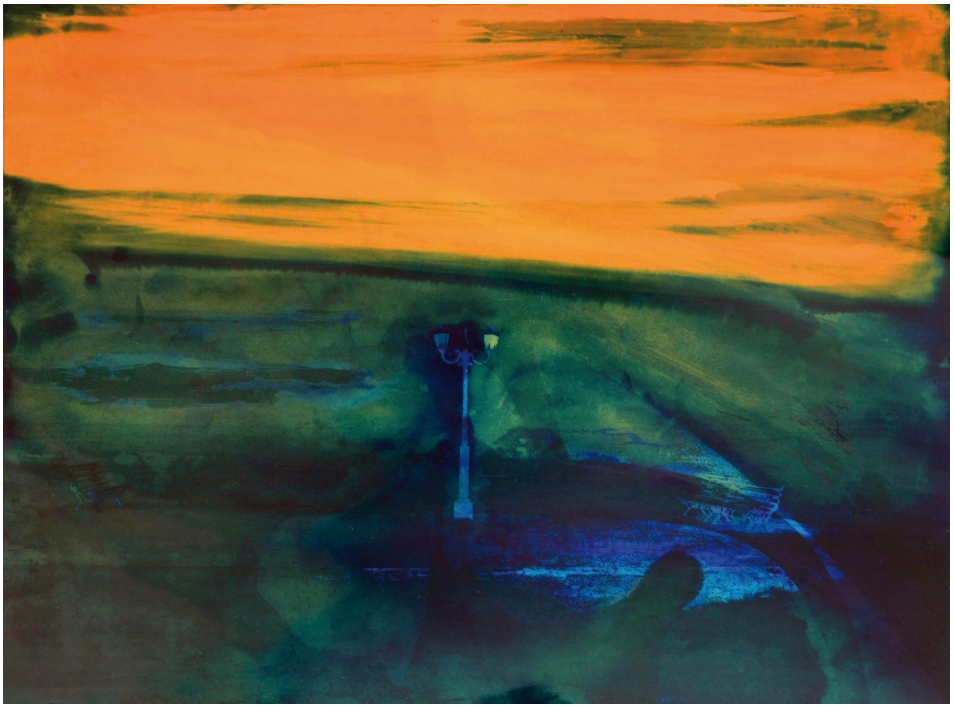

Černobílé fotografie chemicky tónovaná. fot. W. Jacyków

Černobílé fotografie chemicky tónovaná, fot. W. Jacyków

7 Vlastní rozhovor s W. Jacykówem z 8.12.2012r.

8 http://www.tygielkultury.eu/1_3_2006/aktual/30.htm

3.3 Polské lodě - subjektivní dokument

Vynikající práci fotografa, dokumentaristy vytvořil Witlod Jacyków, když sestavoval cyklus Polské lodě - subjektivní dokument. Vzniklé fotografie jsou výsledkem dlouholetého putování na mořské pobřeží, aby zachytil to, co pomíjí. Umělec precizně zachycoval lodě, které po dlouhá pokolení představovaly jediný způsob obživy pro stovky rybářských rodin.

V důsledku hospodářských reforem a EU objednávek musely být přestárlé lodě staženy z užívání a rozřezány k sešrotování. Voda umělce vždycky fascinovala. Často zajížděl k moři. „Polské lodě se objevily jako útržky v paměti z dětství na pobřeží, stejně jako nečekaně vracející se smutek po plavání v moři, možná smutek z důvodů neodvolatelného rozpadu polských lodí (bárek), tedy i z krajiny mizející ze dne na den. Ztracená krajina představuje také ztrátu dětského světa snů, vnitřního azylu, který ač v podvědomí, umožňuje nám bezpečně existovat v reálném životě". [9] Pro Jacykowa, stejně jako pro mě, jsou lodě nepostradatelnou součástí pobřežní krajiny. Ničení tohoto symbolu se zdá být projevem barbarství nebo dokonce svatokrádeží. Paní Aleksandra Giedoń - Paszek, historička umění, v promluvě k výstavě Polské lodě - subjektivní dokument, přibližuje umělcovy pocity: „Kolik lásky k moři anebo touhy po něm je zapotřebí mít v sobě, aby se člověk zamiloval do lodí - prosáklých pachem ryb, chaluh a motorové nafty? Lodí odřených, s rezivějící kůží plechů pod lišejníkem barvy, s hnijícím dřevem? Lodí odsouzených na smrt, jako vysloužilí koně na vesnických hospodářstvích, hnijící na jatkách v přístavních vrakovištích. Jsou součástí jakéhosi každodenního umírajícího kousku světa, který byl pro některé jen romantickou krajinou, ale pro jiné existenční jistotou generací lidí od moře. Protože práce na lodi, to je mužská záležitost, předává se totiž z otce na syna zároveň s lodí". [10] Witold Jacykow při focení dohasínajícího života lodí - živitelek tolika generací nezaznamenal jen stroje. Na fotografiích můžeme znova a znova postřehnout drobnosti, které svědčí o existenci lidí na jejich palubách. „Cvičené oko odhalí kovový hrnek na horký čaj, nůž ke kuchání ryb, čínskou kšiltovku, špinavé gumové rukavice - jen stopy člověka, aby nezničil delikátnost nostalgie záměru". [11] Polské lodě je soubor překrásných promyšlených obrazů, které citlivý umělec „jen" vyfotil, zdá se, že z nedostatku času. Odhaluje se tak jeho původní profese je veterinární medicína. Na fotografiích si můžeme povšimnout "hadovitých cívek lan, vnitřností zrezivělého stroje lodě, chaos přístavu". [12] Jakoby jej něco nutilo poznávat vše zevnitř, objevit, jak to všechno funguje(a možná zastavit agonii plechových monster).

On, malíř, fotograf a veterinář, ale především vnímavý člověk předkládá nám obrazy, které burcují, nutí k přemýšlení a také vracejí ke vzpomínkám.

[9] A. Giedoń - Paszek: Witold Jacyków. Kutry polskie, dokumentacja subiektywna w „W kregu sztuki" red. A.Giedoń - Paszek, Katowice 2010, s.109

[10] Tamtéž. s.109

[11] Tamtéž. s.110

[12] Tamtéž. s.109

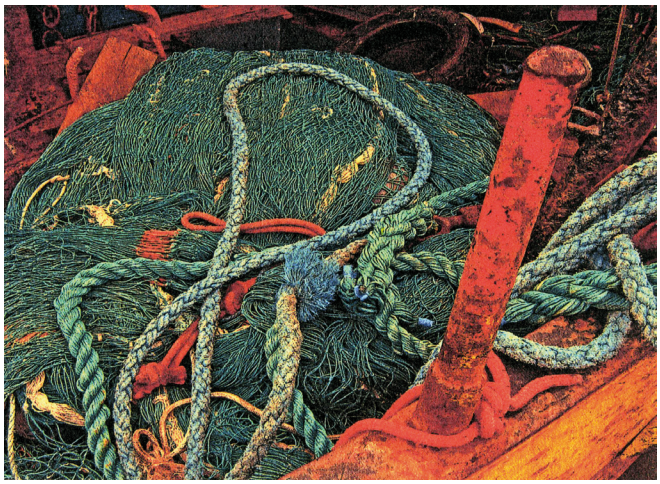

▶ *Polské lodě - subjektivní dokument. fot. W. Jacyków*

Polské lodě - subjektivní dokument. fot. W. Jacyków ▶

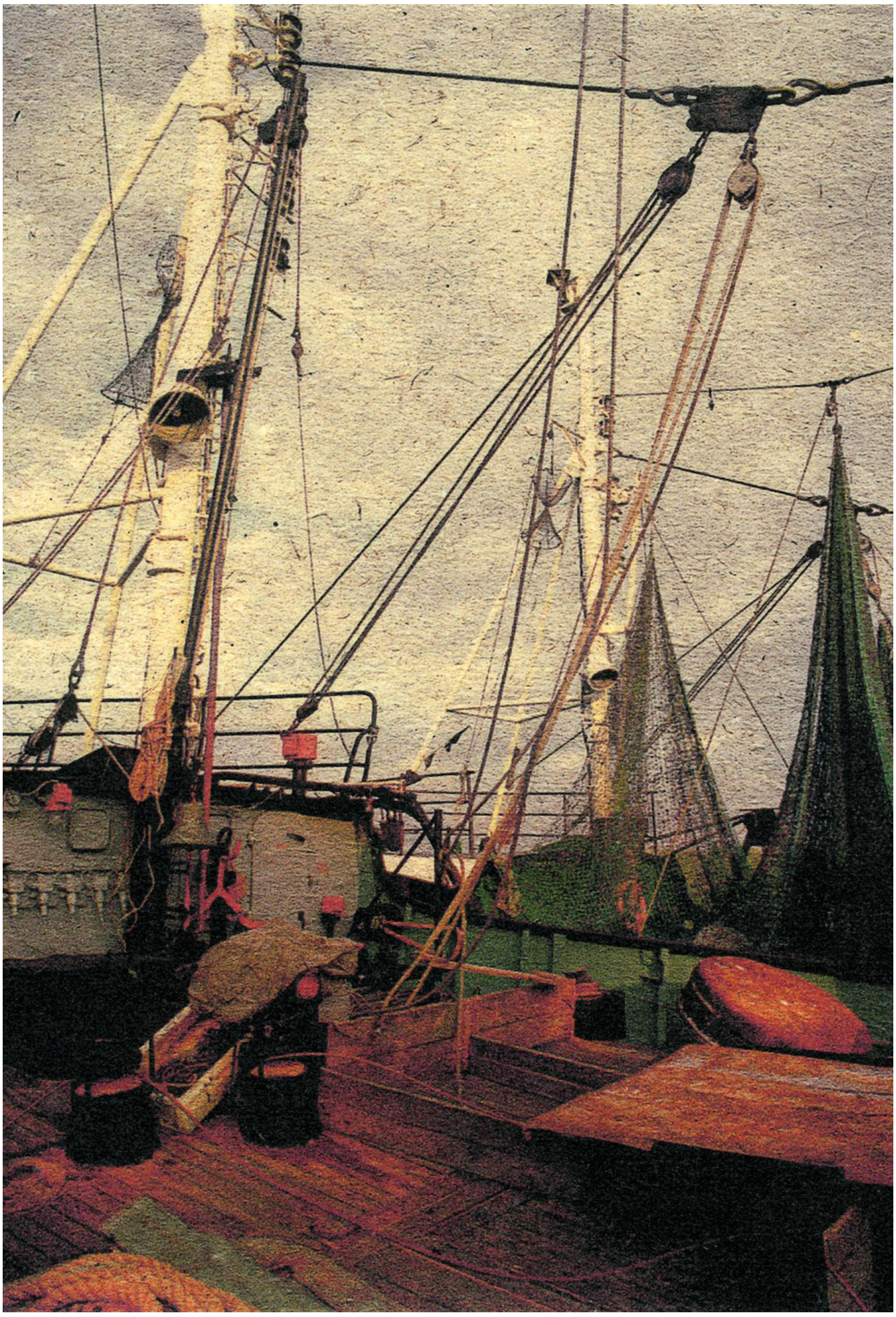

3.4 Balady vlaků

Od roku 2011 jsme mohli na mnoha výstavách v Polsku spatřit nejnovější kolekci fotografií Witolda Jacykowa Balady vlaků. Tento cyklus vznikl v době, kdy se umělec vlaky přemisťoval za prací - na výstavy, přednášky nebo vědecké konference. Můžeme se ptát: buď autor strávil polovinu svého života cestováním, anebo patří k lidem rodu „homo viator"(člověk cestovatel). „Tento druh lidí existuje odjakživa. Člověk cestovatel měnil způsob cestování, směr svých cestovatelských tužeb, co nezměnil, byl instinkt. Jezdil, protože musel. Ne za prací, ne na návštěvy, ale pro samotnou myšlenku cesty, přemisťování se, zhlédnutí a poznávání něčeho, co není dáno jiným". [13] Trasy se vynořují v lidské fantazii, zároveň zanechávají znamení na místech, jež jsme navštívili. Dnes máme k dispozici spoustu dopravních prostředků, často rychlých a pohodlných. Jacykow si vybral ne úplně nejefektivnější železnici. Stává se součástí zvláštní kultury cestování. Ta je často zpestřena o zážitky, jež spouští únava poutníků. Je možné všechny tyto lidi zařadit do kategorie homo viator? Necestují jen pro samotnou myšlenku na stálé měnění místa. „Hrdiny Balad vlaků jsou lidé, kteří cestují z nutnosti do práce, do školy, z důležitých důvodů. Stávají se homo viator v okamžiku, kdy je spojí kouzlo nádraží, vlaku, nástupiště. Spojeni losem spolucestujících odkrývají svá nejtajnější místečka duše před náhodným společníkem v kupé, a nebo naopak." [14]

Být cestujícím vlastně donutilo jeho profesní zaměření. Cesty vlakem a všechny zachycené situace se vlastně staly omluvou i motivem vzniklých fotografií. Umělec je vždy připraven fotit, nepřemýšlí nad scénami, ve kterých se ocitl, jen je registruje. „Nástupiště, vlaky, cestující jsou pro fotografa vděčným objektem. Vidí romantiku starých nádraží, »těžkou« krásu chátrajících vlaků, nostalgii míst, jež probouzejí letní vzpomínky. Přítomno je také, jak už to ve fotografiích Witolda Jacykowa bývá, malířské cítění barev, skladba linií v záběru." [15] Vzniklé snímky jsou prostými obrazy vynikajícího umělce znalého profese, který nepřehání užívání formálních prostředků digitálního zpracování. Přesně míří, zachycuje zajímavé situace, v pravém okamžiku cvakne spouští, aby znehybnil podobu, pohled. Aby si jej vzal s sebou na památku určitého místa, jisté chvíle.

Jacykow je dokonalým pozorovatelem, splývající s fotografovaným světem, jeho postava nenarušuje náladu předkládaných scén. Je do nich zakomponován, jakoby do nich patřil. A přece se jedná jen o jedinou momentální epizodu v jeho životě. Jen o jeden z mnoha jeho fotografických světů.

Balady vlaků. fot. W. Jacyków ▶

[13] A. Giedoń - Paszek: Witold Jacyków „Ballady kolejowe" katalog do wystawy, Bielsko-Biała, 2011

[14] Tamtéž

[15] Tamtéž

Coca-Cola
NESCAFE
KAWA
NAPOJE NA GORĄCO
Coca-Cola
NESCAFE

2

4 PEDAGOGICKÁ ČINNOST

4.1 Fotografické workshopy

Witold Jacyków, jako pedagog přednášející o fotografii, dokáže studenty nadchnout pro jiný, širší pohled na fotografii. Pokouší se v nich vyvinout pečlivé pozorování a dobrý výběr námětu i záběru. Mě oslovil jeho zábavný způsob výuky, který použil na Fotodílnách v Żywcu v roce 2002. Účastníci se mohli přesvědčit o tom, jak těžká je práce fotoreportéra. Jacyków o dílnách napsal: „Námětem semináře byla hra na fotografa. Aktéři se snažili získat dobré snímky v situacích, kdy fotografované postavy ztěžovaly výběr záběru proto, že se hýbaly a nebo dokonce »utíkaly« ze záběru. Mladí fotografové v sobě měli objevit »fotoreflex« a schopnost rychlého rozhodnutí . Šlo o simulování práce fotoreportérů, kteří se ocitají v situacích, kdy dobrý záběr záleží právě na rychlosti a předvídání situace“. [16] Seminář byl jednou z aktivit v rámci Festivalu vědy a umění v Bielsko Biale. Výsledkem byla expozice prací realizována pod vedením jeho vedoucího. Výstava je podle Jacykowa především vyjádřením radosti z tvoření a bezstarostné zábavy, nejen dokumentem o tvorbě. „(...) je protiváhou těch dramatických událostí, jež se objevily převážně v tisku. Obrazy dětí nosících bohužel opravdové zbraně. Je správné, že tento otřesný záběr dětství má protiváhu v činnostech, které dovolují zábavu a smích a jedinými rychlopalebnými nástroji v rukou mladých lidí jsou fotoaparáty“. [17]
Tento výrok je podle mě pro Jacykowa typický. Snaží se ve studentech pěstovat radost z tvoření. Chce, aby se fotografování stalo zábavou, příjemným zachycením určitého okamžiku, ovšem obrazu skutečnosti.

Možná většina fotografujících anebo i lidí působících v jiných oblastech umění potřebuje vzory, osobnosti, které jim ukážou cestu rozvoje či inspirují je svou tvorbou. K nasycení takových potřeb jsou pořádána setkání s významnými polskými fotografy v rámci dílen “Trojmiasto” Škola fotografie, kterou pořádají hejtmani krajů Pomořanského, Kujawsko-Pomořanského a mediální partner Trójmiasto.pl. „Během těchto schůzek mají nejen naši studenti, ale všichni účastníci na pobřeží, možnost seznámit se s tvořením, technikami i zdroji inspirace skvělých umělců, jež dosahují nesporných úspěchů uměleckých i profesionálních. Mezi takové hosty patří vedoucí galerií, autoři knih o fotografiích, akademičtí pracovníci”. [18]

Jedním z nich je profesor Witold Jacyków. Vlastně on se “ve dnech s mistry” stará o povzbuzení chuti nově myslet při fotografování. Nabízí posluchačům natáčení plánované atmosféry za pomoci správného osvětlení a rovněž prostřednictvím různého chování přítomných modelů. Odehrané scény mají zaměřit vnímání studentů na typické chování v běžném životě, které ovšem často za typické nepovažujeme. Epizody mají vést k důkladné analýze situace, v níž má fotograf správně zachytit emoce, vztahy, jádro události. Tvůrce musí být schopen vnořit se do fotografované reality. Využít mezilidských vztahů, setkání, pohled, gesto. To je umění, které jsem si z dílen Witolda Jacykowa v roce 2004 odnesl jako student Slezské Univerzity v Polském Těšíně. Každý takový seminář vedený profesorem Jacykowem je zajímavým prožitkem i nezvyklým setkáním.

Pozvánka na přednášku Witolda Jacykowa během setkání s mistry

[16] http://www.mdk.beskidy.pl/index.php?s=1&fun=more&id=19

[17] Tamtéž

[18] http://tsf.edu.pl/index.php?art=1&show=9&expandable=8

4.2 Ateliér fotografie

Současný Ateliér fotografie na Art Institutu na Univerzitě v Polském Těšíně byl založen v roce 1981 a jeho zakladatelem i vedoucím je od počátku prof. Witold Jacyków. Přes 32 roků existence byla laboratoř postupně vyvinuta a modernizována. Ale než byla vytvořena, učily se v 70. letech na univerzitě Základy fotografie pod vedením Janiny Ciupek a později Tadeusze Popiela. „Paní Ciupek dokázala přes obtížné materiální podmínky u studentů vzbudit vášeň pro fotografii. Její otevřenost a ochota pomoci nejen při fotografování se stala magnetem a dokázala ke studiu lákat stále nové studenty". [19] Stejným magnetem je pro dnešní studenty profesor Jacykow. Vytyčil si za úkol vést studenty k tvůrčí činnosti a naučit je analytickému pozorování. Profesor chce v posluchačích objevit jejich vlastní uměleckou cestu, vede s nimi individuální pohovory, snaží se jim ukázat (na jejich vlastních fotografiích) směr hledání, kterým se mají vydat, aby probudili svůj spící cit pro vnímání fotografického obrazu.

[19] http://www.pracownia-fotografii.us.edu.pl/info/

Mimo to pokračuje další vzdělávání, které obsahuje základní otázky z historie a teorie fotografie, základy techniky fotografování, způsoby práce ve studiu, správné nasvícení, specifika fotografie dokumentární, umělecké, reklamní a využitelné.

Profesor Jacykow dokáže studentům otevřít oči pro to, co je jim blízké a co by se mohlo stát tématem jejich fotografií. Rozeznáním fotografických preferencí svých posluchačů nabízí možnosti vyřešení problému, ve kterém si student neumí poradit, jak v práci pokračovat či ji dokončit. Například jeden student chtěl postupně představit typické obyvatele své vesnice, ale nedokázal si poradit s technickým provedením. Jacykow mu navrhl, aby postupně navštěvoval jednotlivé domy s knězem v rámci každoročních pastoračních návštěv. Mladík se souhlasem pastora nafotil skvělý materiál odhalující průřez společnosti své vsi. Profesor se snaží nasměrovat své posluchače na jejich vlastní dráhu, aby uměli využít vlastního potenciálu i svých možností. Já jsem na jeho přímluvu začal fotografovat svůj podzemní svět (v dole), horníky při práci, horníky po šichtě a nakonec horníky a jejich rodiny.

Těšínský ateliér se nespecializuje jen na dokumentární fotografii. A nezaměřuje se ani speciálně na fotografii uměleckou. Lektoři: prof. Jacykow, Dr. Agnieszka Jaworska a nakonec Mgr. Malgorzata Łuczyna podporují různorodost cest i směrů svých studentů. Nelze tedy hovořit o „těšínské škole fotografie", neexistuje konkrétní jedinečný styl při tolika individualitách podporovaných právě v té různosti. Profesor Jacyków tvrdí, že by to bylo jeho prohrou, kdyby se jiní snažili vytvářet fotografie jako on a kdyby to on po nich vyžadoval. Jediné, co o Ateliéru fotografie při Institutu Slezské univerzity v polském Těšíně můžeme říci, je to, že je výsledkem snah a dlouholeté práce profesora Witolda Jacykowa. A to ani ne jako místo a zařízení pro práci s fotografií, ale především jako myšlenka, nápad, který se zrodil v profesorově hlavě a který po dobu 32 let rozvíjel.

ZÁVĚR

Každý z nás má svůj svět; obklopuje se přáteli, je součástí nějaké kultury. Witold Jacyków žije ve světech fotografických, pohybuje se mezi nimi, ukládá si je do paměti, anebo, díky fotografiím sbírá vzpomínky na tyto světy. V této krátké práci, která je věnována světu fotografií Witolda Jacykowa, jsem chtěl jeho osobnost přiblížit svým českým kolegům. Witold Jacykow se s vášní nechává pohltit obrazem - tím fotografickým stejně jako tím, který potkává v každodenním životě. Registruje ten obraz, ukládá si jej jako památku. A často se vrací k takto nasbíraným vzpomínkám - hledá ve svém archivu negativy, kopíruje je a následně pozmění. Změní tak i skutečnost zachycenou na snímcích? Ne, dodá jí jen novou estetickou hodnotu, která zrcadlí jeho náladu; jeho momentální estetické vnímání. Jacyków používá stále čistý obraz, takový, jaký zachytil, ničím nemodifikovaný. Vše záleží na vůli umělce - na tom, jak daný obraz cítí, s jakými úmysly a pocity jej fotografoval.

Je možné balancovat mezi tím, co je evidentní a zřejmé a tím, co je výsledkem zásahů umělce fotografa? „Každý autor v oblasti fotografie tvoří stále něco nového, překvapivé počiny, které vyvolávají jednak estetický, jednak i etický šok, aby vyprovokoval diskuzi o tématu hranic toho, co představují". [20]

Profesor Witold Jycyków se jako pedagog snaží povzbudit své posluchače v tom, aby využili všechny dostupné možnosti, které je možno použít, aby vyjádřili sami sebe. Také poukazuje na odpovědnost za obraz, za jeho obsah a sdělení, jež v sobě má nést. V dnešní době vizuální kultury má obraz, oproti slovu, ke kterému je vázán nebo jej i často zastupuje, primární význam. Je zapotřebí umět jej moudře využívat. To je moje vlastní poučení, které jsem si záznamy ze setkávání s Witoldem Jacykowem.

[20] A. Mazur:
Historia fotografii w Polsce 1839 ¨C 2009
Fundacja Sztuk Wizualnych, Kraków 2009.
s.479

ZÁZNAM ROZHOVORU (08.01.2011)

[J.H] Co ovlivňovalo vývoj vašich zájmů , co vás přimělo stát se malířem a následně fotografem?

[W.J] Nepocházím z umělecké rodiny, když nepočítám profesi svého otce, který byl stavebním technikem, pracoval v konstrukční kancelář a jeho práce se skládala z provádění přesných technických výkresů. Díval jsem se na tvorbu různých staveb. Ručně vykonávané tahy stěn syntetizovaly zrcadlení skutečnosti, nabízely možnosti pocítit realitu. Lehce stínovaná okna simulovala zdání skel. V té době ještě neexistovaly betonové panely a každý dům byl jedinečný a krásný. Výlety „dovnitř " byla legrace a já jsem s tím neměl žádný problém. Představoval jsem si obyvatele bytů, interiéry pokojů, atd. Dnes, při pohledu na fotografie architektury tímto způsobem ztvárněné, často mívám podobné pocity.

[J.H] To vysvětluje vášeň pro malování a kreslení, ale kde se vzalo okouzlení fotografií?

[W.J] Další kontakt se světem, který simuluje obraz reality, byly fotky v novinách. Například si stále vzpomínám na veliký obrázky vousatého muže v rakvi. Naučil jsem se z nich, jak vypadá člověk po smrti. Mimochodem jsem se také dozvěděl o Stalinovi. Vypadal jako živý, proto mi smrt nepřipadala tehdy pak strašná. A navíc první kontakt s fotožurnalistikou.

[J.H] A co osobní fotografie, rodinné, rozpoznávání blízkých na obrázcích?

[W.J] Sbližovali mě s rodinou díky komentářům rodičů, já si ale hlavně představoval ve své fantazii. Mnozí příbuzní už nežili nebo jsem je neznal. Zvláště si pamatuji vážnou náladu těch fotografií, tak dobře rozpoznávanou v pozdějších vzdělávacích zkušenostech.

[J.H] Měl jste v té době už kontakt s jinými fotografiemi, zachycujícími svět zpoza železné opony?

[W.J] Kontakty s dalekým vzdáleným světem mi v tom období zprostředkovaly dvě předválečné alba. Krajina ve Francii od jihu k severu a od východu na západ. Byly tam tři obrazy, které si pamatuji dodnes a které se vracejí jako bumerang i po tolika letech. Dům na útesech v Bonifacio někde na jihu. Nad mořem, na římse, trčela nad vodou budova. Bál jsem se o lidi, kteří v něm žili. Dům se mohl kdykoliv sesunout do vody. Dnes, jako by s odkazem na ten obrázek, hledám na svých cestách fotografie míst, která mají nebezpečí „zapsáno" nebo je prostě díky přírodě mimořádné povahy.

Druhý obrázek přístav La Rochelle. Pohled na čluny a lodě mě vždy přitahoval. Když jsem jej v roce 2000 mohl osobně fotografovat, objevila se síla snímku ve vycítění „ducha" místa, jak mi už kdysi bylo naznačeno .

Posledním obrázkem je Cavaillon. Projížděl jsem tam branou, ve které stála je holčička s kroužkem na hraní a se zájmem hleděla do objektivu fotografa, který ten okamžik zvěčnil. Na dlouho se stala mou neznámou kamarádkou z knih.

A poslední příklad. Na základní škole v zeměpisném kroužku jsem se od instruktorky dozvěděl, že na svých výletech utratí všechny peníze za pohlednice, díky nimž může být stále na cestách. Měla jich velikou spoustu. Většina z nich neměla dobrou kvalitu, představovaly však fotografie z celého světa s ohromující krásou exotických míst. Ta mě naučila víře ve fotografii jako doplňku reálného života.

[J.H] A tak pevně se tyto fotografie vryly do vašeho vědomí, že přispěly k dalšímu rozvoji a výběru škol ve vašem životě?

[W.J] Po dlouhou dobu mě formovaly práce jiných. Současně, v různých stádiích vývoje, jsem tvořil plastiky, které vznikaly často z podvědomé reakce na svět fotografie.

Vzdělával jsem se v oboru sochařském a pedagogickém.

Rád bych se také zmínil o Odborné škole veterinární a také, že v průběhu základní školy jsem navštěvoval Kroužek umění v MDK v Opole. Jak jsem již zmínil, byl tam kroužek geografie, ale vedle byl kroužek modelování. Samozřejmě přihlásil jsem se. Připomí-

nám to proto, že instruktorem byl vynikající malíř a pedagog Henryk Rachwalski. Studoval u prof. Taranczewského na Akademii výtvarných umění (ASP) v Krakově. Zdá se mi, že nejvíce jsem se o malování a o umění dozvěděl právě tady, více než na studiích, ale byl jsem příliš mladý, abych si to uvědomoval. Dnes se občas přistihnu, že používám pracovní metody a argumenty z té doby. Byla to malá akademie výuky moderního umění, založená na osobnosti "mistra", který učil dívat se a pochopit, co vidíte. Bohužel, já a mí kolegové jsme nebyli schopni to ocenit. Zdálo se nám, že jsou to jen diskuse a že my chceme vědět, jak se co kreslí atp..

[J.H] Měl jste štěstí od počátku svého vzdělávání na autority: první, svého otce, jehož díla jste obdivoval, následoval instruktor Rachwalski Henryk, který (možná), formoval vaše myšlení o umění, což (jak jste zmínil), jste zjistil až po letech. A Odborná veterinární škola? Co vás vedlo k rozhodnutí studovat na veterinární technické škole?

[W.J] Veterinární škola pro mě byla další fází pokusu porozumět přírodě. Víc než jsem veterinářem jsem chtěl být technik, vědět, "jak je to uprostřed", jak to funguje, co je logika biologického života. Stále více a více jsem potřeboval fotografii. To vše se stalo emocionální základem, na kterém jsem v určitém momentě vytvořil své vlastní představy o roli fotografie v mém životě.

Byl jsem připraven začít fotografovat.

UMĚLECKÉ VÝKONY

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY MALBY A FOTOGRAFIE:

1980 Galeria Klubu Związków Twórczych w Opolu - wystawa malarstwa.

1989 Galeria Domu Kultury w Katowicach - Szopienicach – wystawa fotografii.

1990 Uniwersytecka Galeria Sztuki w Cieszynie – wystawa fotografii.

1993 Galeria Miriam w Tychach – wystawa malarstwa.

- Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu – wystawa malarstwa wraz z Józefem Hołardem i Mirosławem Ciślakiem.

1995 Uniwersytecka Galeria Sztuki w Cieszynie – wystawa fotografii.

- Galeria „Obok" w Tychach – wystawa fotografii pt. „Portret fotograficzny".

1996 Stedelijke Academie Voor Plastiken Kunst, Genk – wystawa fotografii. BELGIA.

- Galeria Miejskiego Domu Kultury - DK. „Włókniarzy" w Bielsku - Białej – wystawa fotografii pt. „Czas równoległy".

- Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – wystawa fotografii.

1997 Galeria Fotografii B&B w Bielsku - Białej – wystawa fotografii pt. „Dwa tematy".

- Wydział Operatorski Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi – wystawa fotografii pt. „Obrazy fotograficzne. Fotografia i przestrzeń malarska".

1998 Salon Wystaw Czasowych Zespołu Parkowo - Zamkowego w Żywcu – wystawa fotografii pt. „Ludzie, drzewa i kamienie".

1999 Miejska Galeria Sztuki w Gorlicach „Dwór Karwacjanów" – wystawa fotografii.

- Międzynarodowe Targi Poznańskie - Poznański Tydzień Mody Jesień 99 , pawilon prasowy – wystawy fotografii pt. „MOD - ART minione pokazy" oraz „ANEKS".

- Galeria Centrum Mody Warszawa – wystawa fotografii pt. „Okolice mody". 2000r - Salle de la Poudriere Blaye koło Bordeaux – EXPO PHOTOS. FRANCJA

- Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu – wystawa fotografii.

2000 Galeria Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku - Białej – wystawa pt. „FOTOGRAFIA NIEBIESKA"

2001 Galeria Miejskiego Domu Kultury „Szopienice" – wystawa fotografii pt. „IMPRESJE PORTRETOWE"

2002 Opolskie Towarzystwo Fotograficzne w Opolu – wystawa fotografii pt. „FRANCUSKI SZLAK"

- Muzeum im. Św. Jana Sarkandra w Skoczowie – wystawa fotografii pt. „FOTOGRAFICZNE NOTATKI Z GRECJI"

- Galeria Miejskiego Domu Kultury - DK.„Włókniarzy" w Bielsku - Białej – wystawa fotografii pt. „FOTO – WARSZTATY ŻYWIEC 2002"

2003 Galeria Uniwersytecka w Cieszynie – wystawa fotografii pt. „KRÓTKIE OPOWIADANIA FOTOGRAFICZNE"

- Galeria Miejskiego Domu Kultury - DK.„Włókniarzy" w Bielsku - Białej – wystawa fotografii pt. „FOTO - WARSZTATY ŻYWIEC 2002"

- Galeria Bazyliszek w Bielsku - Białej – wystawa fotografii wraz z Pawłem Rusko ze Słowacji pt. „PF 2003"

2004 Galeria Domu Narodowego w Cieszynie wystawa fotografii pt. „CZAROWNICE"

- Galeria CAFE MUZEUM – wystawa fotografii pt. „TAJEMNICZY DZIEDZINIEC"

- Galeria Szkolna Liceum Plastycznego w Bielsku - Białej – wystawa fotografii pt. „PORTRET FOTOGRAFICZNY"

- Galeria Jednego Obrazu DK. „Włókniarzy" w Bielsku - Białej obraz pt. „MARZENIE O MORZU"

2005 Galeria Pałacu Młodzieży w Katowicach - wystawa fotografii pt. „ZANIKAJĄCE OBIEKTY MORSKIE"

- Galeria „IMAGO" w Żywcu – wystawa fotografii pt „KUTRY"

- Galeria Orawska w Dolnym Kubinie /Słowacja/ Wystawa trzech autorów pt. „TRIALOG" Witold Jacyków – fotografia

2006 - Galleria „FANABERIA" w Bytomiu – wystawa fotografii pt. „OBRAZY FOTOGRAFICZNE"
- OŚRODEK KULTURY OCHOTY WARSZAWA – wystawa fotografii aktu
- GALERIA FOTOGRAFII „PACAMERA" w Suwałkach – wystawa fotografii pt. „AKTY BŁĘKITNE".
- GALERIA DOMU KULTURY „WŁÓKNIARZY" w Bielsku-Białej – wystawa fotografii pt. „KUTRY POLSKIE - DOKUMENTACJA SUBIEKTYWNA"

2007 LIPTOWSKIE MUZEUM W RUŻOMBERKU SŁOWACJA – wystawa fotografii pt. „KUTRY POLSKIE - DOKUMENTACJA SUBIEKTYWNA" /rozwinięcie wystawy z Bielska – Białej /

2009 Wystawa fotografii pt. „Formy naturalne" Galeria ASP „Aspekt" w Warszawie.
- Wystawa fotografii Galeria Mała w Nowym Sączu.
- Wystawa fotografii pt. „Podróże do Katowic". Galeria Bazyliszek w Bielsku-Białej.

ÚČAST NA KOLEKTIVNÍCH VÝSTAVÁCH:

1981 Staudenhofgalerie Potsdam – wystawa członków Związku Polskich Artystów Plastyków okręgu w Opolu.

1993 Galeria BWA Bielsko - Biała „Wiosna 93" – wystawa pedagogów Instytutu Kształcenia Plastycznego z okazji 25-lecia Uniwersytetu Śląskiego.
- Dom Narodowy w Cieszynie – wystawa malarstwa, grafiki i rysunku pedagogów Instytutu Kształcenia Plastycznego.

1994 NIKON CORPORATION - NIKON PHOTO CONTEST INTERNATIONAL TOKIO – wystawa pokonkursowa. JAPONIA

1995 „Letni Salon Sztuki" Galeria Bielska BWA – wystawa prac twórców regionu bielskiego.
- Targi Fotograficzne „POLFOTO" w Międzyzdrojach – wystawa pokonkursowa.

1996 47TH INTERNATIONAL EXHIBITION OF PHOTOGRAPHY ENTRY FORM. DEL-MAR CALIFORNIA. USA

1997 Ogólnopolska Wystawa Malarstwa „Bielska Jesień" - Galeria Bielska BWA Bielsko-Biała.

1998 Dom Narodowy w Cieszynie – wystawa twórczości pedagogów Instytutu Sztuki.
- Galeria Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej – wystawa poplenerowa pt. „GRECJA"

1999 Dom Narodowy w Cieszynie - „PREZENTACJE 99" twórczość pedagogów Instytutu Sztuki dyscyplina wiodąca – GRAFIKA

2000 Galeria Bielska BWA „Letni Salon Sztuki"
- V Ogólnopolski Salon Sztuki Galeria BWA Ostrowiec Świętokrzyski
- Górnośląskie Centrum Kultury „Prezentacje III"

2001 Galeria Wystaw Czasowych Stary Zamek, Zespół Parkowo-Zamkowy w Żywcu - wystawa pedagogów i absolwentów Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego Filii w Cieszynie.

2002 Galeria Sztuki „ARSENAŁ" w Toruniu – wystawa grafiki, fotografii i rzeźby.
- Galeria Środowisk Twórczych, Bielskie Centrum Kultury w Bielsku - Białej – wystawa malarstwa, rysunku, grafiki, fotografii, instalacji pt. „OPCJE"

2003 Galeria Bielska BWA w Bielsku-Białej – wystawa twórczości pedagogów Wydziału Artystycznego i katedr plastycznych Uniwersytetu w Ostrawie z okazji XXX- lecia Instytutu Sztuki.
- Galeria BWA w Sieradzu – wystawa malarstwa, grafiki, fotografii pt. „ŻYWIOŁY – ZIEMIA".
- Stary Klasztor w Jabłonkowie REPUBLIKA CZESKA – wystawa pt. „NA PAPIERZE"
- Muzeum Archeologiczne w Poznaniu – wystawa pt. „PALETA EROSA"
- Galeria 3 Złotowski Dom Kultury – wystawa pokonkursowa pt. „DZIECKO"
- GALERIA FOTOGRAFII B&B w Bielsku - Białej – wystawa poplenerowa pt. „SZTUKA PATRZENIA" plener Trzy Korony 2003
- GALERIA UNIWERSYTECKA W CIESZYNIE – wystawa pt. „MEDIA CYFROWE W GRAFICE"

- Galeria Muzeum Regionalnego w Radomsku – wystawa pokonkursowa III BIENNALE FOTOGRAFII CZ-B „POSTAĆ LUDZKA W PEJZAŻU".
- Galeria „PROSTO I WĘZŁOWATO" w Łodzi – udział w wystawie malarstwa, grafiki, fotografii pt. „ŻYWIOŁY – POWIETRZE".

2004 Galeria Bielska BWA udział w wystawie sztuki środowiska plastycznego regionu bielskiego.
- Galeria Bazyliszek w Bielsku-Białej – wystawa fotografii i malarstwa - Helwig, Jacyków, Rusko
- Stedelijke Academie voor Plastische Kunsten w Genk w Belgii / Krzysztof Dadak, Maja Sylwestrzak - malarstwo, Witold Jacyków, Agnieszka Pyka – fotografia.
- Galeria Bałtycka Miejskiego Ośrodka Kultury w Koszalinie - udział w wystawie pokonkursowej IX PRZEGLĄDU FOTOGRAFII POLSKIEJ I EUROPEJSKIEJ„ZŁOTA MUSZLA" Koszalin 2004.
- XIV KRAJOWY SALON FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ ŻARY 2004 - udział w wystawie pokonkursowej.
- Galeria „BEZDOMNA" / Fabryka Szindlera w Krakowie / udział w wystawie w ramach Miesiąca Fotografii w Krakowie. Listopad 2004.

2005 „MAŁA GALERIA" i „STARA GALERIA" ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW FOTOGRAFIKÓW Plac Zamkowy w Warszawie - ogólnopolska wystawa fotografii pt. „GDZIE JESTEŚMY"
- Galeria „OBOK REKINA" w Szczecinie - udział w wystawie pokonkursowej pt. „CUDOWNA NATURA WODY - X STANÓW SKUPIENIA"
- GALERIA UNIWERSYTECKA w Cieszynie - II EDYCJA WYSTAWY „ŻYWIOŁY- OGIEŃ"
- GALERIA „TYLE ŚWIATÓW" Oświęcimskie Centrum Kultury udział w wystawie pokonkursowej IV OGÓLNOPOLSKIEGO BIENNALE FOTOGRAFII „KOCHAĆ CZŁOWIEKA".
- GALERIA REGIONALNA w KOSZALINIE udział w wystawie pokonkursowej I OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU NA ILUSTRACJĘ KSIĄŻKOWĄ
- 41 SALON MONDIAL 2005 LUKSEMBURG - udział w wystawie pokonkursowej
- GALERIA MIEJSKIEGO DOMU KULTURY w Wągrowcu - udział w wystawie pokonkursowej III Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Moja Europa „
- GALERIA CENTRUM ANIMACJI KULTURY w Poznaniu - udział w wystawie pokonkursowej „DZIECKO"
- WYSTAWA OKRĘGU GÓRSKIEGO ZPAF W BIELSKU - BIAŁEJ wystawa w ramach FotoArt Festiwalu w Bielsku – Białej
- GALERIA MIEJSKA BWA w Tarnowie -udział w wystawie pokonkursowej III BIENNALE SZTUK WSZELAKICH
- XV KRAJOWY SALON FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ ŻARY 2005
- MUZEUM REGIONALNE W WIŚLE udział w wystawie poświęconej Podaniom i legendom Śląska Cieszyńskiego pt. „UTOPCE"
- GALERIA UNIWERSYTECKA W CIESZYNIE udział w wystawie inauguracyjnej roku akademickiego 2005/6

2006 Galeria ZPAF w Katowicach - udział w wystawie OKRĘGU GÓRSKIEGO Związku Polskich Artystów Fotografików w Bielsku – Białej
- Wystawa artystów pedagogów Instytutu Sztuki Wydziału Artystycznego UŚ w Cieszynie pt. „Ciało", Galeria Ars Polonia, Katowice
- „Noc i Dzień" Wystawa Twórczości Pedagogów i Gości Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Wydziału Artystycznego w Cieszynie, Galeria Stacja Nowa Gdynia, Zgierz – Łódź
- „Żywioły-Woda", Wystawa Twórczości Pedagogów i Gości Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Wydziału Artystycznego w Cieszynie, Galeria Tatrzańskiego Parku Narodowego, Zakopane, Galeria Umelcov Spisa, Spiska Nova Ves (Słowacja), Biuro Wystaw Artystycznych w Sieradzu, Galeria Bielska BWA w Bielsku-Białej, Galeria Uniwersytecka Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Cieszyn

- „CYBERFOTO 2006" - udział w wystawie pokonkursowej IX Międzynarodowego Konkursu Fotografii Cyfrowej w Galerii ROK w Częstochowie

2007 V Ogólnopolskie Biennale fotografii „Kochać Człowieka" organizowane przez Oświęcimskie Centrum Kultury pod patronatem Rady Artystycznej ZPAF, - wystawa pokonkursowa

- VI Ogólnopolskie Biennale Fotografii w Technikach Fotograficznych i Cyfrowym Przetwarzaniu Obrazu w Ostrowie Wielkopolskim.

2008 Udział w wystawie twórczości pedagogów Wydziału Artystycznego pt. „Przestrzenie osobiste" w Katowicach.

- Udział w wystawie pokonkursowej Ogólnopolskiego Przeglądu Fotografii Artystycznej w Gorzowie.

- Udział w wystawie pokonkursowej pt.„Tylko jedno zdjęcie" w Galerii Rynek 6 w Jarosławiu.

- Zakwalifikowanie się do wystawy konkursowej Biennale Grafiki Cyfrowej Gdynia 2008

- Udział w wystawie Okręgu Górskiego Związku Polskich Artystów Fotografików w Bielsku – Białej w Centrum Handlowym „Sfera" w Bielsku-Białej.

- Udział w wystawie Katedry Projektowania Graficznego ASP w Katowicach w Galerii „Rondo Sztuki" w Katowicach.

2009 Udział w wystawie głównej Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie. Gałeria - Bunkier Sztuki Kraków.

- Udział w wystawie pokonkursowej „Cyberfoto" w Częstochowie,

- Udział w wystawie Opolskiego Towarzystwa Fotograficznego pt. „Światłem malowane" Galeria „Piwnica artystyczna" w Opolu.

2010 „Olomouc 2009" udział w fotograficznej wystawie poplenerowej. Dom Kultury Włókniarzy w Bielsku-Białej, styczeń 2010.

- „Imaging / Obrazowanie" udział w zbiorowej wystawie 55 polskich artystów w Galerii EL w Elblągu, marzec 2010.

- Udział w wystawie pt. „Twarze, Portrety, Maski" Galeria Uniwersytecka w Cieszynie, marzec 2010.

- Udział w wystawie fotografii na "Horizonte Zingst Fotofestival" Zingst, Niemcy galeria festiwalowa, maj 2010.

- Udział w Międzynarodowej Wystawie Grafiki Polska-Japonia.

- Kyoto Municipal Museum of Art., Shimane Art Museum Gallery , czerwiec-lipiec 2010r.

- Udział w międzynarodowych wystawach o tematyce „Dziecko" w ramach współpracy PLIT /Polskaltalia/

- Genua, Museo Sant'Agostino, Triest - Museo Postale, 1-15 czerwiec 2010. Genua, Villa Imperiale, 16-30 czerwiec 2010

- Genua, audytorium w Vico Tacconi podczas Pre Visioni, 18-25 wrzesień 2010

- Tholen w Holandii, Ratusz, 16-30 wrzesień 2010

- Iława, Galeria Główna Iławskiego Centrum Kultury, październik 2010.

- Udział w wystawie pt. „W labiryncie grafiki" Galeria Uniwersytecka w Cieszynie, październik 2010.

- Udział w III Warszawskim Biennale Sztuki Mediów Warszawa 2010. Autorska prezentacja fotografii na bilbordach w miejskiej przestrzeni publicznej Warszawy.

ÚČAST V SOUTĚŽÍCH:

1984 MIĘDZYNARODOWE BIENNALE FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ „MAŁE FORMATY 84" – zakwalifikowanie na wystawę cyklu fotografii pt. „MISTERIUM". Warszawa Warsaw Photographic Society

1994	NIKON CORPORATION - NIKON PHOTO CONTEST INTERNATIONAL TOKIO JAPONIA – WYRÓŻNIENIE
1995	KONKURS FOTOGRAFICZNY „PORTRET" na I Targach Fotograficznych „POLFOTO" w Międzyzdrojach – III NAGRODA
2002	XII KRAJOWY SALON FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ Żary 2002 – WYRÓŻNIENIE
2003	OGÓLNOPOLSKI KONKURS FOTOGRAFICZNY „DZIECKO" - organizowany przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu – II NAGRODA
2004	1 miejsce w OGÓLNOPOLSKIM KONKURSIE FOTOGRAFICZNYM redakcji Imphot Photo Imaging Polska na fotografię cyfrową pt. „WYKREUJ SWOJE ZDJĘCIE" - Wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie „DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE - KOCHANE TAKIE JAKIE JEST - DLATEGO ŻE JEST"
2005	Złoty medal w 41 SALON MONDIAL PHOTO W LUKSEMBURGU - Wyróżnienie w III OGÓLNOPOLSKIM KONKURSIE FOTOGRAFICZNYM „MOJA EUROPA" w Wągrowcu - Wyróżnienie w III GÓLNOPOLSKIM KONKURSIE FOTOGRAFICZNYM „DZIECKO".
2007	Grand Prix w VI Ogólnopolskim Biennale Fotografii w Technikach Fotograficznych i Cyfrowym Przetwarzaniu Obrazu w Ostrowie Wielkopolskim.

SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

BIRGUS, V. , MLČOCH, J. M. : Česká fotografie 20. století, Praga 2005.
BUSZA J. : Wobec fotografii. Warszawa 1983.
GIEŁDOŃ – PASZEK A. (red.) : W kregu sztuki, Katowice 2010.
MAZUR A.: Historia fotografii w Polsce 1839-2009. Fundacja Stuk Wizualnych, Kraków 2009
OLECHNICKI K. : „Antropologia Obrazu. Fotografia Jako Metoda, Przedmiot i Medium Nauk Społecznych" Wydawnictwo Oficyna Naukowa, Warszawa 2003.
ROSENBLUM N. : Historia fotografii światowej, Bielsko-Biała 2005.
RZEPKA - DZIEDZIC J. (red.) :Fotografia dokumentalna w projektach artystycznych, Cieszyn 2005.
SIOSTRZONEK J. (red.): Fotografie a sociologie. SU, Opava 2011
TOMASZCZUK Z. : Łowcy obrazów. Szkice z historii fotografii. Centrum Animacji kultury, Warszawa 1998.
TOMASZCZUK Z. :Świadomość kadru. Wydawnictwo KROPKA, Września 2003.
VON BRAUCHITSCH B. Mała historia fotografii, Cyklady, Warszawa 2004.
ŻDŻARSKI W. Zaczęło się od Daguerre'a... Szkice z dziejów fotografii XIX w., Warszawa 1977.

INTERNETOVÉ STRÁNKY:

http://www.artinfo.pl/?pid=events&sp=relation&id=11034&lng=1
http://www.tygielkultury.eu/1_3_2006/aktual/30.htm
http://www.mdk.beskidy.pl/index.php?s=1&fun=more&id=19
http://tsf.edu.pl/index.php?art=1&show=9&expandable=8
http://www.pracownia-fotografii.us.edu.pl/info/

JMENNÝ REJSTŘÍK

Brassai s.14
Caravaggio s.14
Cartier - Bresson s.14
Ciupek Janina s.10; s.21
Giełdoń - Paszek Aleksandra s.16
Istler Josef s.11
Jaworska Agnieszka s.21
Koreček Miloš s.11
Lewandowska Lila s.13
Łuczyna Małgorzata s.21
Popiel Tadeusz s.21
Rachwalski Henryk s.24
Sieff Jeanloup s.14
Stalin s.23
Taranczewski Wacław s.24
Witek Norbert s. 8
Wroński Jerzy s. 8